

I. ĐIỀU KIỆN, HOÀN CẢNH TẠO RA SÁNG KIẾN

1. Lý do chọn đề tài:

Việc giảng dạy môn Thể dục có sử dụng giáo án điện tử, giáo án có sử dụng phương tiện trực quan và công nghệ thông tin đang được ngành giáo dục, cũng như giáo viên quan tâm bởi vì nó có vị trí đặc biệt trong việc nhận thức của học sinh. Phương pháp sử dụng phương tiện trực quan không phải là phương pháp mới nhưng ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy lại là phương pháp mới. Lâu nay mọi người chưa có quan tâm đúng mức về nó nhất là phía giáo viên, do những điều kiện chủ quan và khách quan mà họ không thể sử dụng được bằng phương tiện máy tính trong giờ dạy, mà đặt biệt lại là môn Thể dục, môn học không thể thiếu trong giáo dục toàn diện. Môn học chủ yếu trên sân tập, mang tính vận động nhiều hơn nhằm mục đích thực hiện yêu cầu của môn học là rèn luyện và nâng cao sức khỏe; góp phần đẩy mạnh quá trình phát triển toàn diện, cân đối của cơ thể, song song đó là bồi dưỡng các đức tính tốt: ý thức tổ chức kỷ luật, tác phong khỏe mạnh, khẩn trương, tinh thần dũng cảm, khắc phục khó khăn...Nên việc trình bày có kết hợp làm mẫu, thị phạm, phim, ảnh, đặc biệt là những đoạn phim về những cuộc thi đấu thể thao đỉnh cao của những vận động viên thế giới, những động tác kỹ thuật được quay chậm, hay như những động tác do chính các em thực hiện được ghi hình rồi trình chiếu để cả lớp xem, nhìn nhận rút kinh nghiệm cho chính bản thân thì rất cần thiết và quan trọng.

Thực tế có rất nhiều học sinh lười vận động, lười tập luyện thể dục thể thao hoặc có tập nhưng với cảm giác không thích thú, gượng ép dẫn đến tập luyện không hiệu quả, sức khỏe giảm sút hoặc không được duy trì và tăng cường làm ảnh hưởng không nhỏ đến việc học tập, lao động hoặc các lĩnh vực, hoạt động khác trong cuộc sống. Với sự thay đổi quan điểm, quán triệt mạnh mẽ của ngành giáo dục về phương pháp giảng dạy, công nghệ thông tin được ứng dụng rất nhiều vào các môn học khác, giáo án điện tử được sử dụng nhiều trong các tiết học và bước đầu đã mang lại nhiều hiệu quả. Đó là lí do tôi chọn đề tài **“Sử dụng giáo án điện tử nhằm tạo hứng thú học tập môn Thể dục cho học sinh THCS”**.

2. Mục đích nghiên cứu của đề tài:

Góp phần đổi mới phương pháp dạy học môn Thể dục ở bậc THCS theo phương hướng phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của học sinh, tăng cường hoạt động cá thể phối hợp với học tập giao lưu. Hình thành và rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức vào thực hiện.

Góp phần gây hứng thú học tập Thể dục cho học sinh, một môn học được coi là ít được quan tâm thì việc đổi mới và tăng cường áp dụng công nghệ thông tin nhằm mục đích tạo hứng thú cho học sinh, đặc biệt qua việc áp dụng công nghệ thông tin giúp cho học sinh có những hình ảnh trực quan tốt nhất, để từ đó các em bắt đầu hình thành khái niệm các kỹ thuật động tác. Việc áp dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy môn Thể dục không những chỉ giúp các em lĩnh hội được tri thức mà còn giúp các em củng cố và khắc sâu các tri thức đó.

3. Thời gian - Địa điểm:

- Thời gian: Chọn đề tài: Tháng 9/2014.

Nghiên cứu thực hiện: Từ tháng 9/2014 đến tháng 03/2015.

Hoàn thành đề tài: Tháng 03 năm 2015.

- Địa điểm: Trường THCS Lương Thế Vinh - TP Nam Định.

4. Đóng góp mới về mặt lí luận, về mặt thực tiễn:

Áp dụng thực hiện “*Sử dụng giáo án điện tử nhằm tạo hứng thú học tập môn Thể dục cho học sinh THCS*” với mục đích thay đổi phương pháp giảng dạy, thay đổi không khí - làm tăng sự hứng thú, say mê hơn với môn học thể dục, tôi nhận thấy, kỹ thuật động tác của các em được cải thiện hơn so với trước, có được không khí tập luyện, thi đấu hào hứng, lành mạnh. Sự ham thích, thái độ học tập của các em với môn Thể dục được nâng lên, các em thường xuyên tham gia tập luyện nhiều hơn, góp phần nâng cao giá trị môn Thể dục, làm không khí nhà trường được sôi động với các hoạt động thể dục thể thao cũng như các hoạt động phong trào khác. Giúp các em ngày càng hoàn thiện, nâng cao và phát huy được kỹ thuật động tác để đạt được những thành tích khả quan, được phát triển toàn diện hơn.

Việc thay đổi phương pháp giảng dạy, ứng dụng công nghệ thông tin vào các tiết học của môn Thể dục, sự hứng thú với môn học của các em được tăng lên, giờ học thể dục nhằm chán trước đây được thay bằng không khí sôi động, vui vẻ trong học tập, trong tập luyện và trong thi đấu thể dục thể thao. Sức khỏe của các em được củng cố, tăng cường với việc có nhiều em tham gia tập luyện thể dục thể thao thường xuyên, kết quả học tập của những môn học khác có tiến triển, khả quan.

Đổi mới phương pháp dạy học phải thiết thực góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục học sinh THCS, tạo điều kiện và khuyến khích học sinh tự giác học tập, phát huy và vận dụng kiến thức vào thực hành tập luyện; phát huy tính tích cực chủ động, sáng tạo của từng học sinh, rèn luyện cho các em trở thành những con người có đầy đủ các năng lực, sức khỏe để tiếp tục lên THPT và trong cuộc sống.

II. THỰC TRẠNG

1. Thuận lợi:

Nhà trường không ngừng đầu tư trang thiết bị, máy móc và dụng cụ tập luyện của Ban giám hiệu, là sự quan tâm giúp đỡ, động viên rất nhiệt tình của Ban lãnh đạo, tổ chuyên môn đã tạo mọi điều kiện thuận lợi, giúp đỡ tôi thực hiện đề tài này, cùng sự giúp đỡ tận tình của giáo viên dạy cùng bộ môn, tất cả giáo viên của các tổ bộ môn khác cũng như giáo viên chủ nhiệm lớp đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi khi thực hiện điều tra cơ bản, tìm hiểu tâm sinh lí, giới tính, thành tích học tập của các em.

2. Khó khăn:

Việc nhận thức và hình thành các kĩ năng, kĩ xảo động tác kĩ thuật của các em khác nhau, dẫn đến có sự chênh lệch rất lớn giữa các em và giữa những nội dung của môn học với nhau. Điều này làm cho việc giảng dạy của giáo viên gặp nhiều khó khăn. Bên cạnh đó, cơ sở vật chất của nhà trường cho một số môn thể thao chưa đáp ứng được yêu cầu học tập, tập luyện nên phần đông các em tập luyện chưa hiệu quả, chưa nắm bắt và vận dụng tốt kĩ thuật để đáp ứng yêu cầu môn học, chưa phát huy và nâng cao thành tích trong học tập, tập luyện và thi đấu Thể dục thể thao.

Phần lớn hầu như học sinh chưa thực sự hứng thú học tập đối với bộ môn Thể dục, điều này được biểu hiện cụ thể như sau:

- Học sinh ý thức tập luyện kém, tập luyện hời hợt - đối phó, chưa tích cực và tự giác tập luyện, thường xuyên bị giáo viên đôn đốc, nhắc nhở.

- Nhiều học sinh không có thời gian và kế hoạch tập luyện ở nhà. Chỉ có một số học sinh yêu thích Thể thao, thường xuyên tập luyện ở những câu lạc bộ, trung tâm Thể dục Thể thao của Thành phố...

Do các em học sinh chưa yêu thích, hứng thú với môn học, học tập và tập luyện một cách miến cưỡng nên kết quả học tập chưa cao, sức khỏe và thể lực chưa được duy trì và tăng cường, làm ảnh hưởng không nhỏ đến kết quả học tập của những môn học khác cũng như các sinh hoạt khác trong cuộc sống. Vì vậy một trong những nhiệm vụ quan trọng nhất của người giáo viên là phải tìm mọi cách để gây hứng thú học tập cho học sinh, phải thay đổi phương pháp giảng dạy.

III. CÁC GIẢI PHÁP:

1. Hình thành động cơ học tập môn học cho học sinh:

Tập luyện thể dục thể thao thường xuyên là biện pháp hữu hiệu và đơn giản nhất giúp chúng ta củng cố, giữ gìn và tăng cường sức khỏe. Môn học thể dục làm được điều này. Nó giúp học sinh giảm bớt được sự căng thẳng, mệt mỏi trong học tập, lao động và các sinh hoạt khác; giúp các em hiểu và tập luyện đúng phương pháp, đúng kĩ thuật động tác góp phần vào việc nâng cao sức khỏe. Khi học sinh hiểu được vấn đề này sẽ hình thành được động cơ học tập và tạo được sự hưng phấn, sự hứng thú đối với môn học Thể dục.

2. Tìm hiểu đặc điểm sức khỏe, tâm sinh lí lứa tuổi học sinh:

Điều này rất quan trọng trong hoạt động thể dục thể thao cũng như môn học thể dục để đạt được hiệu quả cao nhất, tránh những tác dụng xấu có thể xảy đến.

Tôi đã làm những việc sau trong quá trình giảng dạy:

❖ Căn cứ đặc điểm giải phẫu, sinh lý của từng lứa tuổi, giới tính: Hệ vận động, nội tạng, hệ thần kinh... để có phương pháp hữu hiệu khi giảng dạy.

❖ Căn cứ đặc điểm phát triển tố chất cơ thể: sức nhanh, sức mạnh, sức bền, linh hoạt, khéo léo của học sinh để có những bài tập, lượng vận động phù hợp...

Với việc làm này, tôi nhận thấy các em đã thay đổi được nhận thức, đã tích cực tập luyện thể dục thể thao hơn, hứng thú và say mê hơn với môn thể dục vì đã có được những môn học đúng với khả năng, lượng vận động phù hợp với bản thân. Sức khỏe được duy trì và tăng cường, kết quả học tập cũng được nâng lên.

3. Nghiên cứu kĩ nội dung, bài dạy phải súc tích, khoa học và cải tiến phương pháp giảng dạy:

Nội dung của bài chính là sự tổ chức quá trình dạy học tức là thực hiện sự thống nhất giữa quá trình dạy và quá trình học. Trong đó quá trình dạy là người giáo viên cung cấp những kiến thức mới cho học sinh và thông qua đó người giáo viên thực hiện nhiệm vụ giáo dục và phát triển cho học sinh, còn đối với học sinh thì giáo viên cần phải chủ động điều khiển, hướng dẫn lớp học để học sinh tiếp thu kiến thức một cách chủ động và nắm vững kiến thức một cách có hệ thống và biến những kiến thức ấy thành cái của mình, nên tôi:

❖ Áp dụng triệt để và phù hợp các nguyên tắc giảng dạy thể dục thể thao: nguyên tắc tư tưởng, nguyên tắc trực quan, nguyên tắc toàn diện, hệ thống, nguyên tắc phù hợp với khả năng tiếp thu của học sinh, nguyên tắc củng cố và nâng cao.

❖ Sử dụng tốt các phương pháp giảng dạy thể dục, phù hợp với nội dung, động tác: phương pháp hoàn chỉnh và phân đoạn, phương pháp giảng giải và làm mẫu, phương pháp luyện tập, phương pháp sửa chữa các động tác sai.

❖ Có kế hoạch giảng dạy và phương pháp tiến hành giờ thể dục cụ thể và hợp lý.

Đặc biệt, tôi đã thay đổi, cải tiến phương pháp giảng dạy là ứng dụng công nghệ thông tin vào một số bài dạy, tiết học Thể dục và thực hiện một số việc sau:

✧ Cho các em xem băng hình môn học liên quan của các VĐV hàng đầu thế giới thực hiện để các em cảm nhận, hình dung được môn học, cố gắng tập luyện.

✧ Minh họa những nội dung đã trình bày bằng những hình ảnh, thước phim cụ thể để các em hình dung, tiếp thu nhanh và hiệu quả hơn hay những thước phim khi thực hiện động tác kỹ thuật được quay chậm, giúp các em nhìn nhận, tìm hiểu căn cớ nên tiếp thu nhanh và chính xác.

✧ Hay chính những động tác do các em thực hiện được ghi nhận để cùng nhau theo dõi, phân tích, đánh giá, những ưu và khuyết điểm của động tác đó, để cùng nhau học tập. Những hình ảnh này đã kích thích, gây hứng thú trong học tập cho các em, làm tiết học sôi động, không khí học vui vẻ được tăng thêm nên tác động rất tốt đến kết quả học tập của các em.

Thông qua giáo dục thể chất, bồi dưỡng cho học sinh những đức tính dũng cảm, ngoan cường, ý thức tổ chức, kỷ luật, đoàn kết, tương trợ, xây dựng thói quen rèn luyện thân thể, giữ gìn vệ sinh, đồng thời làm cho không khí nhà trường thêm tươi vui, lành mạnh, sôi nổi, trẻ trung. Người giáo viên Thể dục phải nhận thức rõ vai trò và trách nhiệm của mình, phải thay đổi phương pháp giảng dạy, nâng cao chất lượng dạy và học môn Thể dục bằng những biện pháp sau:

- Giúp học sinh hiểu rõ ý nghĩa - tác dụng của môn học đối với bản thân và thực tiễn của cuộc sống.
- Hình thành nhu cầu và động cơ học tập đúng đắn cho học sinh, tạo ra một phong trào thi đua học tập, rèn luyện thân thể.
- Thiết kế bài giảng có nội dung xúc tích, lô gích và khoa học để gây hứng thú, say mê học tập, tập luyện thể dục thể thao. Phát huy tính năng động và sáng tạo ở học sinh trong học tập.

Muốn vậy giáo viên phải thực sự nắm vững tri thức bộ môn, hiểu được trình độ, đặc điểm sức khỏe, lứa tuổi, giới tính học sinh, có hiểu biết về khoa học sư phạm kết hợp với việc áp dụng công nghệ thông tin vào tiết dạy. Từ đó, giáo dục tư tưởng cho học sinh, đào tạo phát triển cơ thể học sinh toàn diện, để học sinh thường xuyên đến với các hoạt động thể dục thể thao, thích học môn Thể dục.

IV. HIỆU QUẢ DO SÁNG KIẾN ĐEM LẠI:

1. Hiệu quả kinh tế:

Đây là sáng kiến áp dụng trong lĩnh vực giáo dục học sinh THCS, chủ yếu là làm sao để người giáo viên có được một phương pháp dạy học môn Thể dục trong trường THCS tốt nhất, hiệu quả nhất, đỡ tốn kém nhất. Sáng kiến kinh nghiệm này không tạo ra hiệu quả kinh tế mà nó giúp cho người giáo viên lên lớp có chất lượng, hiệu quả cao nhất; học sinh thì hứng thú, say mê học tập, tích cực tham gia các hoạt động hơn.

2. Hiệu quả về mặt xã hội:

Trong thời gian áp dụng đề tài này, tôi đã nhận được sự giúp đỡ của Ban giám hiệu nhà trường cùng các đồng nghiệp, tuy thời gian vận dụng và đúc rút kinh nghiệm chưa nhiều nhưng tôi tự nhận thấy đã thu được những kết quả đáng mừng như sau:

Học sinh sôi nổi, hứng thú học tập, tích cực và tự giác tham gia vào các hoạt động của tiết học, hạn chế hiện tượng học sinh rụt rè, nhút nhát ngại tham gia tập luyện.

Qua những giờ dạy theo phương pháp trên tôi nhận thấy chất lượng bộ môn nói chung và các bài dạy nói riêng, so với năm trước đã được nâng lên rõ rệt. Các em có ý thức tự giác, tích cực hơn trong tập luyện, thực hiện các kĩ thuật động tác tương đối tốt, số lượng học sinh đạt khá giỏi ngày càng nhiều, có nhiều em đạt thành tích cao được chọn vào đội tuyển điền kinh nhà trường để dự thi HKPĐ các cấp. Trong năm học 2014 - 2015 vừa qua, trong HKPĐ cấp Thành phố có rất nhiều em học sinh đạt thứ hạng cao. Có 4 học sinh tham gia tập huấn thi đấu tại Hội khỏe phù đồng cấp Tỉnh.

Trước khi áp dụng sáng kiến kinh nghiệm thì một tiết học của bộ môn Thể dục nhàm chán, ít sôi nổi, học sinh chưa hứng thú học tập, còn e dè, ngại khi tập những động tác khó, ... Sau khi áp dụng sáng kiến kinh nghiệm vào giảng dạy bộ môn Thể dục tại trường THCS Lương Thế Vinh - TP Nam Định, tôi thấy những khuyết điểm nêu lên khi chưa áp dụng sáng kiến đã được khắc phục và có kết quả khá cao.

Những nội dung và biện pháp thực hiện ở trên, cùng với kết quả điều tra ghi nhận được, tôi thấy việc kết hợp các phương pháp dạy học và đặc biệt là khi sử dụng giáo án điện tử, các hình ảnh, phim tư liệu được trình chiếu, giảng dạy bằng hiệu ứng Microsoft PowerPoint trong bài dạy đã thu hút được sự chú ý của học sinh, làm cho không khí sinh động, hào hứng, sôi nổi. Kết hợp với thuyết minh bài giảng, đặt câu hỏi để học sinh trả lời, yêu cầu học sinh thực hiện động tác làm cho giờ học sinh động. Học sinh vừa nghe, vừa nhìn, vừa suy nghĩ, hoạt động bằng ngôn ngữ. Học sinh vừa nghe, vừa quan sát làm nảy sinh những yêu cầu mới về nội dung của bài học. Không khí lớp học trở nên hào hứng, hình ảnh và lời giảng của giáo viên luôn được xen kẽ với nhau khiến học sinh trong giờ học thái độ rất nghiêm túc và với những hình ảnh thực tế, những thước phim về động tác kỹ thuật được quay chậm, quay lại nhiều lần... làm các em rất thích, dễ tiếp thu, các em sẽ không còn cảm thấy chán nản, mệt mỏi và khô khan trong tiết học Thể dục.

Sau khi lựa chọn những nội dung kiến thức phù hợp để sử dụng giáo án trình chiếu, người giáo viên phải nghiên cứu soạn bài kết hợp với tìm kiếm các tư liệu, kiến thức, hình ảnh, video clip trên internet để sử dụng trong tiết dạy để cho học sinh nắm được kiến thức và nhớ rất lâu những kiến thức của bài học đó.

V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ:

Để giảng dạy bộ môn Thể dục có chất lượng và đạt kết quả cao nhất thì nhà trường, ngành và các cấp chính quyền cần tạo điều kiện hơn nữa về cơ sở vật chất, trang thiết bị, kinh phí phục vụ cho giảng dạy và tập luyện đạt kết quả cao hơn.

Là một giáo viên thời gian công tác chưa nhiều, kinh nghiệm giảng dạy và vốn sống thực tế còn hạn chế, tôi rất mong được sự đóng góp ý kiến và sự giúp đỡ tận tình của lãnh đạo ngành, chuyên môn và Ban giám hiệu nhà trường, cũng như các bạn đồng nghiệp.

Tôi xin trân trọng cảm ơn !

TÁC GIẢ SÁNG KIẾN

VI. TÀI LIỆU THAM KHẢO- PHỤ LỤC

A. Tài liệu tham khảo:

1. Sách giáo viên Thể dục 6 - 7 - 8 - 9 - NXB Giáo dục.
2. Hướng dẫn sử dụng MS PowerPoint 2003 - 2007 - 2010.
3. Giáo trình lí luận và phương pháp giảng dạy TDDT - NXB Giáo dục 1998.
4. Đổi mới phương pháp dạy học trường THCS - Viện KHGD 1999.
5. Phương pháp dạy học môn TD trong trường phổ thông - NXB Giáo dục.
6. Chuyên san Giáo dục và thời đại.
7. Thể dục tuổi thơ, giúp em vui học Thể dục.

B. Phụ lục:

Nội dung	Trang
I. ĐIỀU KIỆN HOÀN CẢNH TẠO RA SÁNG KIẾN	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Thời gian - địa điểm	2
4. Đóng góp mới về mặt lí luận, về mặt thực tiễn	2
II. THỰC TRẠNG	3
1. Thuận lợi	3
2. Khó khăn	3
III. CÁC GIẢI PHÁP	4
1. Hình thành động cơ học tập môn học cho học sinh	4
2. Tìm hiểu đặc điểm sức khỏe, tâm sinh lí lứa tuổi học sinh	4
3. Nghiên cứu kĩ nội dung, bài dạy phải súc tích, khoa học và cải tiến phương pháp giảng dạy	5
IV. HIỆU QUẢ DO SÁNG KIẾN ĐEM LẠI:	7
1. Hiệu quả kinh tế	7
2. Hiệu quả xã hội	7
V. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ	8
VI. TÀI LIỆU THAM KHẢO - PHỤ LỤC	9

(Xác nhận, đánh giá, xếp loại)

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary-ruled notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.